

Г. Д. Зленко

Бузук Петро Панасович

БУЗУК Петро Панасович (19. 06(01. 07). 1891, с. Шерпени Бендер. пов. Бессараб. губ., нині с. Тернівка, Молдова – 07. 10. 1943) – мовознавець-славіст, педагог. Доктор філологічних наук (1924). Закін. Новорос. університет в Одесі (1916). За поданням проф. [Б. Ляпунова](#) був залишений в Університеті для підготовки до професор. звання. Від 1920 – викладач у Гуманітар.-сусп. інституті, Археол. інституті, Одес. ІНО. Вільно володів слов'ян. та багатьма європ. мовами. Вивчав проблеми праслов'ян. мови, діалектного роздрібнення мови слов'ян дописемної епохи, мови давніх слов'ян. пам'яток, а також пам'яток давньої Русі. Опрацьовував питання заг. мовознавства та психології мови, вивчав філол. діяльність О. Потебні, Б. Ляпунова, О. Соболевського, І. Бодуена де Куртене та ін. Багато праць присвятив історії та діалектології української мови, аналізу мови і стилю окремих творів укр. літ-ри, особливостям сучас. української мови. Восени 1925 переїхав до Мінська, де викладав у Білорус. університеті, був співроб. Інституту білорус. культури, вченим секр. (від 1929) і дир. Інституту мовознавства АН Білоруської РСР (від 1931). Учасник 1-го Міжнар. конгресу славістів у Празі (1929), де виступив з ідеєю створення заг.-слов'ян. лінгвіст. атласу. В цей період продовжував україномовні студії, водночас багато зробив для розвитку білорус. мовознавства. Найбільшим його досягненням у цій галузі стала монографія «Спроба лінгвістичнай геаграфіі Беларусі. Ч. 1. Фанетыка і марфалогія. Вып. 1. Гаворкі Цэнтральнай і Усходняй Беларусі і суседніх мясцовасцей Украіны і Вялікарусі ў першай чвэрці ХХ в.» (Мінск, 1928). У 1934 Б. був висланий до Вологди (РФ). Пізніше заарешт., загинув в одному зі сталін. таборів.

Основні праці

Очерки по психологии языка: Краткое руководство по вопросам общего языковедения. О., 1918; Мова і правопис в творах Г. С. Сковороди // Пам'яті Г. С. Сковороди (1722–1922): 36. ст. О., 1923; Замітки з української мови: Дві подробиці укр. звучні // Slavia. 1924. Роç. 3. Seř. 3; Уваги до дієприкметників в українській мові // Вісн. Одес. комісії краєзнавства при ВУАН. 1925. Ч. 2–3; Кілька уваг про молдавсько-українські зносини // Україна. К., 1926. № 4; Памяці Франка // Польша. 1926. № 4; Взаємовідносини між українською та білоруською мовами: Методол. нарис // Зап. Істор.-філол. відділу УАН. 1926. Кн. 7–8; Українські етимології // Там само; 3 лінгвістичних розкопін на Білорусі (ГраMAT. й етимолог. замітки) // Там само. 1927. Кн. 13–14; Нарис історії української мови: Вступ, фонетика і морфологія з додатком історичної хрестоматії // 36. Істор.-філол. відділу УАН. 1927. № 48; Діалектологічний нарис Полтавщини // Укр. діалектол. зб. К., 1929. Кн. 2; Історична фонетика та морфологія української мови: Істор. курс української мови. X., 1929 (співавтор); 3 історичної діалектології української мови: Говірка Луцької євангелії 14 в. // 36. Комісії для дослідж. історії української мови. К., 1931. Т. 1.

Рекомендована література

1. Ілляш М. І. Петро Панасович Бузук: Одес. період наук. діяльності // Тези наук. конф. О., 1965;
2. Рамановіч Я., Юрэвіч А. П. А. Бузук. Мінск, 1969;
3. Зленко Г. Д. Страницы биографии П. А. Бузука // Кодры. 1973. № 2;
4. Булахов М. Г. Восточнославянские языковеды: Биобиблиогр. слов. Т. 2. Минск, 1977.

Бібліографічний опис:

Бузук Петро Панасович / Г. Д. Зленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-36618>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).